

ಯಾವುದರಿಂದಲೂ ಫಾಸಿಗೊಂಡಿರಲ್ಲ. ಆದರೆ ತನ್ನ ಪ್ರೇಮದ ಭಾವ ಗೋಪುರ ಕುಸಿಯಲು ಸಿಡಿಲು ಬಿಡಿದಂತೆ ನೇಲದ ಮೇಲೆ ಬಿಡ್ಡಳು. ರವಿ ಅಕರ್ಮಕೆ ತಪ್ಪಿದ ಭೂಮಿ ನೀಲ ಶೂನ್ಯಕ್ಕೆ ಉರುಳುವತೆ ಭರತನ ಶ್ರೀತಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ್ದ ಹುಣ್ಣಿಯ ಆತ್ಮವು ಬುಡಗೆಟ್ಟು ಉರುಳಿತು. ಭರತನ ಕೋಪವೆಂದು ಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಬಿಡಿಯಲು ಅವಳು ಪ್ರಜಿಪ್ರಜಿಯಾಗಿ ಬಾದಿಯಾದಳು.

ಗೌಸಿ ಮಂಥರೆ ತನ್ನ ಯಾವ ಪ್ರಯಾಂಕ ಸಾಧನೆಗೆ, ಸಂಪತ್ತಿಗೆ, ಸುಖಕ್ಕಾಗಿ ಕ್ಯೇಕೆಗೆ ಉಪದೇಶ ನೀಡಿದಳು? ಅವಳ ಹುಟ್ಟಿದಾಗಿನಿಂದ ಪರರ ಚೆಲುವಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಚೆಲುವನ್ನು ಕಂಡಳು. ಇತರರ ಸುಖಿದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸುಖ ಕಂಡಳು ಅದನ್ನು ಉಂಡುಟ್ಟು ಉಸಿರಾಡಿದಳು. ಆ ದಾಸಿ ತನ್ನ ನೆಚ್ಚಿನ ಒಡತಿಗೆ ಮತ್ತು ಅವಳ ಮೆಚ್ಚಿನ ಮಗನಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಸಲಹೆ ನಿಡಿದಳು. ಅವಳ ಆ ಪರಾಧ್ಯಾತ್ಮೆಯ ಶುದ್ಧ ನಡಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಧ್ಯಾದ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಎಡಯಿದೆಯೇ?

ಮಂಥರೆ ಮೂರ್ಖೆಯಿಂದ ವಚ್ಚೆತ್ತು ನೋಡಿದಳು. ಅವಳಿಗೆ ಆ ಅರಮನೆಯ ನಿರ್ಜನ ನೀರವ ಶೂನ್ಯತೆಯು ಕೊರಳಿಗೆ ಹಾಕಿದ ಸರ್ಪಪಾಶವಾಗಿ ಕಂಡಿತು. ಸದ್ಗುಳಿದ್ದ ಅರಮನೆಯು ನಿಶ್ಚಿತ್ಯೆಯ ಶವಕ್ಕೆ ಹೆಗ್ಗೇರಿಯಂತಿದ್ದು— ಅವಳನ್ನು ಅಪಹಾಸ್ಯ ಗ್ರೀಯುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಅವಳು ನಿಶ್ಚಿತ್ಯಾ ಶವದಂತೆ ಮೇಲೆದ್ದಳು. ಗೌರಿಯಿಂದೇಳುವ ಪ್ರತಿಕಾರ ಪ್ರೇತದ ಭೂಪಣಾಕೃತಿಯಂತೆ ನಿಷ್ಪತ್ತಿರು ಬಿಡುತ್ತ ಎದ್ದು ಕುಳಿತಳು. ತನ್ನ ವಿಷವನ್ನು ತಾನೆ ಹಿರಲು ಬಹುಹಿನ ಕಾಳಣಿಯಿಂದ ಮೇಲೆದ್ದಳು. ತನ್ನ ತಪ್ಪಿಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಕುರುಪದಿಂದಾಗಿ ಜನರ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ವಂಚಿತಳಾದ ಮುಗ್ಗು ಮಂಥರೆ ಆತ್ಮಶೈಂದ್ರಕ್ಕೆ ತೋಡಿದಳು.

ತನ್ನ ಪ್ರೇಮದ ಕುವರ ಭರತನು ಮತ್ತೆ ಆನಂದದಿಂದಿರಲು ತಾನೇನು ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಆಲೋಚಿಸಿದಳು.

‘ಹಾ, ನನ್ನ ಕೈಯೇ ಮಗನಿಗೆ, ನನ್ನ ಜೀವಾನಂದ ಸಾಗರ ಚಂದ್ರನಾದ ಭರತದೇವನಿಗೆ ನೆಲದ ಸಿರಿ ದೊರಕಲಿ, ಸುವಿವಾಗಲಿ, ಅವನ ಮುಡಿಯನ್ನು ಸೂರ್ಯವಂಶದ ಮಹುಣ ಅಲಂಕರಿಸಲಿ ಎಂದು ರಾಮನನ್ನು ಕಾಡಿಗೆ ಅಟಿದೆನ್ನಾಗೇ? ಮತ್ತೆ ರಾಮನನ್ನು ಮನಗೆ ಕರೆತಂದರೆ ಕಂದ ಭರತನಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ ಕೈಗೆ ಉಲಾಸ್ ಸ್ವಾಗುತ್ತದೆ. ನನಗೂ ಹಿಂದಿನಂತೆ ಅವರ ಅಪಾರ ಪ್ರೀತಿಯ ಜೀತಣ ದೊರೆಯತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೊಂಡಳು. ಪ್ರಣಿವನ್ನು ಮುಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಪಾಪದಂತೆ ರಾಮನನ್ನು ಮಾಡುಕೊಂಡು ಹೋಗಳಳು.

ರಾಜನ ಅಂತ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರದ ನಂತರ ಪ್ರೇತವನದ ಕಡೆಯಿಂದ ಹೊರಬಿಡ್ಡ ಜನ ಅವಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಕಲ್ಲು ಮಂಗಳಿಂದ ಹೊದೆದರು. ಕೆಲವರು ಮುಖಿಯ ಮೇಲೆ ಉಗಳಿದ್ದರು.

ಹರಿದ ಬಚ್ಚೆ, ರಕ್ತ ಸೋರುತ್ತಿದ್ದ ಗಾಯಗಳ, ನತಿಸಿದ ಮೂళೆ, ಸುಕ್ಕಗಟ್ಟಿದ ಚರ್ಮ, ನರೆತ ಕೂದಲಿನ ಆಗಣಿ ತೊನಿಯಿ ಜನಗಳ ಅನ್ಯಾಯ ಕ್ರಾಯಿಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಸಂಜೀಯೆಡಗೂಡಿ ಅಯೋಜ್ಯೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ನಡೆದಳು.

ಚಿವನದಲ್ಲಿ ದ್ವೇಷ, ನಿಪ್ಪಾರ, ವೈರಗಳಿಗ್ಲ ಪ್ರೇಮವೇ ಓತಾಮಹನಲ್ಲವೇ? ಅಮೃತಕ್ಕಾಗಿ ಕಡಲನ್ನು ದೇವ ದಾನವರು ಕಡೆಯಲು ವಿಷ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಯಿತಲ್ಲವೇ?

ಮಂಥರೆಯ ತನ್ನ ಹೃದಯ ಕಮಲದಲ್ಲಿ ರಘುರಾಮಚಂದ್ರನನ್ನು ಇರಿಸಿಕೊಂಡ ನಡೆಯುತ್ತಿರಲು ರಾತ್ರಿಯ ಕ್ಕೆಲು ಭುವಿಯನ್ನು ಆವರಿಸಿತು. ಅವಳ ಚಿಕ್ಕಕ್ಕೆ ಮರುಳುತ್ತನ ಸೇರಿಸಿತು.

ಚೆಳಗಿನಿಂದ ಏನೂ ತಿಂದಿಲ್ಲ. ನೀರನ್ನು ಕುಡಿದಿಲ್ಲ. ಹೊಡೆತವಳ್ಳದೆ ಬೇರೆನೂ ತಿಂದಿಲ್ಲ. ಕಣೀರಲ್ಲದೆ ಏನನ್ನೂ ಕುಡಿದಿಲ್ಲ. ಬೆನ್ನಿಗಂಟಿದ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಹಸಿವಿಂದ, ಏರಡಿಕೆಯಿಂದ ಗಂಟಲು ಒಣಗಿದ. ಗಾಯಗಳಿಂದ ರಕ್ತ ಬಿಸಿದು ನೋವಾಗಿದೆ. ಆ ದುಷ್ಪಿತಿಯ ದುಖಿದಿಂದ ಮೇಲುಸಿರು ಬಿಡುತ್ತಿರಲು ಅವಳಿಗೆ ಪ್ರಜ್ಞ ತಪ್ಪುತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ಬಂಡೆಯಿಂದ ಬಂಡೆಗೆ ಒರಿ ನಡೆಯುತ್ತ ರಾಮನನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕರೆತರುವ ಪ್ರತ್ಯೋಂದೆ ಉರುಗೋಲಾಗಿ ‘ರಾಮ, ರಾಮ’ ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತ ವೃದ್ಧ ಅರೆದಾಡಿದ್ದು. ಅವಳ ದಣಿದ ಉಸಿರಿಗೆ

ದನ ಹೊಮ್ಮೆದಿರಲು ನಿಶ್ಚಿತ್ಯ ರಾತ್ರಿಯ ನಿದ್ರೆ ಕೆಡಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಅವಳ ಕೂಗನ್ನು ಕಾಡು ಹಿಂಡಿದು.

‘ಒ ನನ್ನ ಭರತನಣಿಯ್ಯ! ಒ ರಾಮಯ್ಯ! ಹೇಳು ಎಲ್ಲಿ ರುವೆ ಅಯ್ಯಾ’ ಎಂದು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಕೂಗುತ್ತ ಕರುಣ ದ್ವಿನಿಯ ಭಂದಿತು. ಅವಳಿಗೆ ರಾಮನನ್ನು ಮುಡುತ್ವಾಗಾಗಲೂ ಭರತನೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದ್ದು. ಅವಳ ಆ ಆರ್ಥ ಹೃದಯ ಪರಿಪರಣನೆಯ ಪ್ರಣ್ಯ ಸಂಕುಲಿತಿ ಭೂಮಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದ್ದರೂ, ಸಹಸ್ರ ನಕ್ಷತ್ರಗಳೇ ಕಣ್ಣಾದ ಬಾಗಿಗೆ ತಿಳಿಯಿದಿರುವದ?

ಗಾನಿಯ ಭಾಕ್ತ ಪ್ರಜ್ಞ ಶೂನ್ಯತೆಯ ತಾಗುಯ್ಯಾಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅವಳ ಕುರುಡುಗಟ್ಟಿಗೆ ದೂರದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾತಿ ಕಾಣಿಸಿತು. ಅದು ಅವಳ ಅರ್ತರಾತ್ಕ್ಕೆ ರಾಮನೆ ಎನಿಸಿತು. ಅವಳಿಗೆ ಅವನು ಬರಿ ರಾಮ ಅಲ್ಲ. ಅವನು ಭರತನ ಅನ್ಯಾಯ್ಯ ಆ ಅನ್ಯಾಯ್ಯನಿಂದ ಅವನ ಬಾಗಿ ಬೆಳ್ಳಿಕು ಎಂದು ಅರಿತ ಮಂಥರೆ ಅನಂದದಿಂದ ಗಿರಿಗಿರಿ ಕುಣಿವ ನವಿಲಂತೆ ಕುಣಿದಳು. ‘ಒ ನನ್ನ ಭರತನಣಿಯ್ಯ! ಒ ರಾಮಯ್ಯ! ದ್ವಿನ್ಯಾಯ್ಯಾ! ಹೇಳು ಎಲ್ಲಿ ರುವೆ ಅಯ್ಯಾ’ ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತ ಕಾಡುಗಿಜ್ಞನ್ನು ರಾಮನೆಂದು ಭಾವಿಸಿದಳು. ಅದರೊಳಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಿದಳು.

ಆ ಕಾಡು ಗಿಚ್ಚು ಘೂರಣಾಂಧಾರದ ಮಧ್ಯ ಪ್ರವಹಿಸುವ ದ್ವೈತಾರದ ಮಿಂಚಿನಲಿತ್ತು. ಅದು ತನ್ನ ಕೇಸರಿ ಬಣ್ಣದ ಜ್ಞಾಲೆಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲೆಡೆ ಹರಡಿತ್ತು. ಬೆಂಕಿಯ ಕಣ್ಣಗಳಿಂದ ಸಿದೆತೆಳುವ ಕೆಂಡಿಗಳಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮತ್ವ ಕೆಂಡಿದ ತಾರೆಗಳ ಧಾರೆಯನ್ನು ಹರಿಸಿತು. ಆ ದಾವಾಗ್ರಿ ತನ್ನ ಭಾಸುರ ಮತ್ತು ಭೇಮಸಂತಹ ತೋಳಗಳಿಂದ ದ್ವೈತ ಹಿಂಡಿಬಾರಾದ ಮರಗಳನ್ನು ನಿರಿನಿರಿ ನಿತಿಲೀಂದ ಮುರಿದು ಅರೆದು ಬೂದಿ ಮಾಡಿ ಮುಕ್ತಿತು. ಕಾಡೆಲ್ಲವನ್ನು ನುಗ್ಗಿ ನೊಣೆಯುತ್ತ, ನಾಡೆಲ್ಲವನ್ನು ನೆಕ್ಕುತ್ತ, ಪರವತ ಪ್ರದೇಶದ ವ್ಯಾಗ ಪಕ್ಕಿಗಳ ನೊಗಣಾದ ಬೆವಕ್ಕೆ ದಿಕ್ಕೆ ತದಿತು. ಅವಗಳನ್ನು ಬೆಲಿಸಿತ್ತ, ಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ಮೆಲ್ಲುತ್ತ, ಅದು ಪ್ರಳಯಕಾಲದ ಸರ್ವದ ಅಗ್ನಿಶಿರಿರವು ಲಯ ಭೋಜನಕ್ಕೆ ಚಾಚಿದ ಶತಕೋಟಿ ಯೋಜನದ ಮಿಂಚಿನ ಮಹಾ ನಾಲಗೆಯಂತೆ ಮುಂದುವರಿಯಿತು, ಹಾಗೆ ಬಂದು ಅಪ್ಪಿತ್ತಿದ ಅಗ್ನಿಗೆ ಮಂಥರೆಯ ಮೂರ್ತಿಯು— ಅಯ್ಯ್ಯಾ, ಚಿಟ್ಟೆ ಸೀದಂತೆ ಹೀದು ಹೋಯಿತು.

(ಮುಗಿಯಿತು)